

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความสัมพันธ์ของคนในสังคมมีหลายระดับ ในสังคมชนบทความสัมพันธ์ดั้งเดิมจะอยู่ในระดับสูง ไม่ว่าจะเป็นครอบครัว เครือญาติ เพื่อนบ้าน หรือคนในชุมชน การที่คนในสังคมมีความสัมพันธ์กันสูง เพราะต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ประกอบกับคนที่อยู่ในชุมชนและครอบครัวยังเป็นครอบครัวแบบครอบครัวขยาย ความสัมพันธ์ในลักษณะการช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยและการถ่ายทอดวัฒนธรรมด้านขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อ พิธีกรรม อาชีพ และภูมิปัญญาต่าง ๆ จึงเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

ปัจจุบันความสัมพันธ์ดังกล่าวได้ลดน้อยถอยลงเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เพราะเกิดการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตั้งแต่ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2504) จนถึงฉบับปัจจุบัน (ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2543) ผลของการพัฒนาที่เน้นความเจริญทางด้านเศรษฐกิจที่กระจุกอยู่ตามหัวเมืองใหญ่ การเพิ่มรายได้ การบริโภค สินค้าอุตสาหกรรมและการบริการต่าง ๆ ทำให้สังคมของคนในชนบทเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก กล่าวคือ ได้มีการเปลี่ยนแปลงทางสังคมแบบชนบทไปเป็นสังคมเมืองมากขึ้น กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันน้อยลง มีลักษณะต่างคนต่างอยู่มากยิ่งขึ้น รูปแบบของครอบครัวได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ซึ่งเป็นครอบครัวขยายประกอบด้วยคนหลายรุ่นในครอบครัวเดียวกัน ซึ่งได้แก่ พ่อแม่ ปู่ย่าตายาย ลูกหลาน ป้าน้าอา และบุคคลอื่น ๆ รวมอยู่ในครอบครัวเดียวกัน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตรเป็นหลัก ซึ่งเป็นการผลิตเพื่อการบริโภคในครัวเรือน ทำให้มีความสัมพันธ์และการช่วยเหลือเกื้อกูล การพึ่งพาอาศัยกันในครอบครัวอย่างแน่นแฟ้น ผู้สูงอายุที่มีความรู้และมีประสบการณ์ มีบทบาทอย่างมากในการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้กับคนรุ่นลูกหลานได้อย่างดี ในด้านการประกอบอาชีพ การดูแลสุขภาพความเป็นอยู่ ตลอดจนวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญา ปัจจุบันโครงสร้างของครอบครัวในสังคมไทยได้ลดขนาดลง มีลักษณะของครอบครัวเดี่ยวเพิ่มมากขึ้น ประกอบไปด้วยพ่อแม่ลูกหรือปู่ย่าตายายกับเด็กเป็นส่วนใหญ่ ในด้านการประกอบอาชีพเปลี่ยนจากการผลิตเพื่อการบริโภคในครัวเรือน เป็นการผลิตเพื่อการค้า มีการนำเครื่องจักรกลเข้ามาใช้แทนแรงงานคนและสัตว์ มีการนำเอาสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มาใช้ในครอบครัว เช่น ตู้เย็น โทรทัศน์

พัฒน์ รยยนต์ และอื่น ๆ โครงสร้างของครอบครัวและระบบการผลิตที่เปลี่ยนไปทำให้ความสัมพันธ์และการพึ่งพาอาศัยระหว่างกันในครอบครัวลดลง ระบบเครือญาติแบบเดิมที่มีความสัมพันธ์อย่างแน่นแฟ้นเริ่มลดลง พ่อซึ่งเป็นผู้นำของครอบครัวและมีบทบาทในการหาเลี้ยงครอบครัวฝ่ายเดียวก็ไม่เพียงพอกับสถานะเศรษฐกิจแบบปัจจุบัน ทำให้แม่ต้องออกไปทำงานนอกบ้านเพื่อหารายได้อีกแรงหนึ่ง ประกอบกับงานที่จัดหาได้อยู่ตามเมือง ใหญ่ ๆ การอพยพของคนวัยแรงงานในครอบครัวในชนบทจึงเกิดขึ้น ครอบครัวที่มีผู้สูงอายุและเด็กก็จะถูกทอดทิ้งให้อยู่ในชุมชนตามลำพัง ผู้สูงอายุและเด็กบางครอบครัวต้องประสบปัญหาทางการเงิน คือพ่อแม่ของเด็กไม่ส่งเงินมาให้ใช้ หรือส่งให้ใช้เพียงเล็กน้อยซึ่งไม่พอเพียงกับค่าครองชีพในภาวะที่เศรษฐกิจและสังคมเปลี่ยนแปลง ผู้สูงอายุจำเป็นต้องออกทำงานหารายได้เลี้ยงตัวเองและเด็ก ผู้สูงอายุต้องรับภาระเลี้ยงดูเด็กซึ่งเป็นหลานในทุก ๆ ด้าน ส่วนผู้สูงอายุเองแทนที่จะได้รับการเลี้ยงดูจากบุตรหลานของตนเอง ก็กลับต้องดูแลช่วยเหลือตนเอง ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุกับเด็กได้เกิดช่องว่างระหว่างวัย คือเด็กไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้สูงอายุ นอกจากนี้แล้วยังมีปัญหาเด็กติดยาเสพติด ปัญหาการหย่าร้าง ปัญหาสุขภาพของผู้สูงอายุและอื่น ๆ เป็นต้น ยิ่งไปกว่านั้นบุตรหลานที่ออกไปทำงานนอกหมู่บ้านบางคนได้รับเชื้อ เอช ไอ วี (HIV) และเอดส์ ทำให้ต้องออกจากงาน บางรายมีอาการเจ็บป่วย ผู้สูงอายุที่เป็นพ่อแม่จำเป็นต้องดูแลบุตรที่ป่วย และรอวันตาย ภาวะเช่นนี้เป็นเรื่องที่กลับก้นและพบเห็นได้ทั่วไปในชุมชน

ผู้สูงอายุนอกจากจะต้องรับภาระเกี่ยวกับเด็กในทุก ๆ ด้านแทนพ่อแม่ของเด็กแล้ว ตัวของผู้สูงอายุเองก็เป็นวัยที่มีปัญหามาก อันเนื่องมาจากสุขภาพเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ สภาพร่างกายและ จิตใจ จะเปลี่ยนแปลงและเสื่อมไปในที่สุด ผู้สูงอายุจะเจ็บป่วยได้ง่ายมีโรคประจำตัว เช่น โรคความดันโลหิต ปวดหลัง ปวดข้อ นอนไม่หลับ เป็นต้น ในด้านเศรษฐกิจผู้สูงอายุขาดรายได้ หรือรายได้ลดลง เพราะบุตรหลานส่งเงินให้ไม่พอใช้ หรือบางรายไม่ส่งให้ใช้เลย ทำให้ผู้สูงอายุบางรายจำเป็นต้องทำงานหารายได้เอง ผู้สูงอายุต้องประสบวิกฤติทางอารมณ์ที่รุนแรง บางคนสามารถเผชิญภาวะนี้ได้อย่างดี แต่ในทางตรงกันข้ามบางคนก็ไม่สามารถปรับตัวได้ ส่วนตัวเด็กเองก็เป็นวัยที่มีปัญหามากเช่นเดียวกัน เด็กควรจะได้อยู่ในครอบครัวที่อบอุ่นพร้อมหน้าพ่อแม่ลูก ใช้ชีวิตสะดวกสบาย ไร้เรงแถมใส ได้รับการเอาใจใส่และความอบอุ่นจากพ่อแม่อย่างใกล้ชิด แต่ต้องมาใช้ชีวิตอยู่กับผู้สูงอายุที่มีวัยวุฒิและวุฒิภาวะแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง เด็กต้องรับภาระและช่วยเหลือผู้สูงอายุในทุก ๆ ด้านเช่นเดียวกัน

นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในสังคมเมืองโดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเป็นประเทศอุตสาหกรรม บุคคลในวัยทำงานต้องแข่งขัน

กันหาเลี้ยงชีพมากขึ้น บุตรหลานจึงมีเวลาดูแลเอาใจใส่ผู้สูงอายุลดลง ประกอบกับบุตรหลานสมัยนี้มีการศึกษาสูงขึ้น บทบาทของผู้สูงอายุในการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตได้เปลี่ยนแปลงไป การทำงานหลายอย่างไม่ต้องอาศัยประสบการณ์จากผู้สูงอายุ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมที่ทำให้หนุ่มสาวสมัยใหม่รับเอาวัฒนธรรมตะวันตกมากขึ้น อันเป็นผลมาจากการสื่อสารที่ไร้พรมแดนมีการรับเอาวัฒนธรรมต่างชาติเข้ามามากมาย เช่น การแต่งตัว การรับประทานอาหาร ในบางครั้งผู้สูงอายุเองก็รับไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น บุตรหลานจึงเห็นว่า ผู้สูงอายุเป็นพวกหัวเก่าไม่ทันสมัย เกิดช่องว่างระหว่างวัยขึ้น ส่งผลให้บุตรหลานมีเจตคติที่ต่อผู้สูงอายุเปลี่ยนไป โดยมองเห็นคุณค่าประโยชน์ของผู้สูงอายุลดลง ความผูกพันและการมีปฏิสัมพันธ์ต่างๆ ต่อผู้สูงอายุเปลี่ยนไป ส่งผลให้ผู้สูงอายุเกิดความรู้สึกว่าตนเองไร้ค่า เหนง ว้าเหว่ รวมไปถึงการขาดความอบอุ่นทางจิตใจ

สังคมไทยในอดีตได้ให้ความสำคัญและความเคารพนับถือผู้สูงอายุอย่างมาก เพราะเป็นผู้มีบทบาทหลักในด้านการถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ ค่านิยม วัฒนธรรมประเพณี การอบรม บ่มนิสัย ตลอดจนให้ความรักความอบอุ่นแก่ลูกหลาน ชูเกียรติ ลีสุวรรณ์ (พ.ศ. 2535) ได้ทำการวิจัยเรื่องระบบการเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่นภาคเหนือพบว่า ระบบการเรียนรู้ในท้องถิ่นที่สำคัญเริ่มถ่ายทอดกันในครอบครัว โดยใช้สื่อที่มีอยู่ในชุมชน กระบวนการถ่ายทอดความรู้ใช้วิธีสอนและปฏิบัติจริงไปพร้อมๆ กัน ผู้สอนคือผู้ใหญ่ในครอบครัวที่มีความรู้และมีประสบการณ์ในเรื่องนั้นๆ ผู้เรียนคือลูกหลานหรือเครือญาติที่มีแรงจูงใจจากตัวอย่างความสำเร็จในอาชีพของคนรุ่นก่อน การถ่ายทอดความรู้ในครอบครัวนี้จะเกิดขึ้นตลอดเวลา ผู้เรียนเมื่อชำนาญแล้วจะกลายเป็น ผู้สอนในรุ่นหลังๆ ต่อไป ทำให้เกิดความเคารพและยกย่องนับถือ การอยู่ร่วมกันในครอบครัวและสังคมมีความผูกพันกันตลอดเวลา ผู้สูงอายุจึงมีคุณค่ามาก และไม่ถูกมองว่าเป็นภาระของ ครอบครัว จึงเป็นผู้ที่มีคุณค่าของสังคมมาก ปัจจุบันการถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์และ พิธีกรรมต่างๆ การอบรมบุตรหลานที่เคยเป็นกิจกรรมของผู้สูงอายุในอดีตเป็นหน้าที่ของสถานเลี้ยงเด็กและสถานศึกษา ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างกันห่างไกลกันมากขึ้น เมื่อเด็กมีเจริญเติบโตมีความเกี่ยวข้องกับสังคมนอกบ้านมากขึ้น เกิดช่องว่างระหว่างวัยขยายกว้างขึ้น (เกริกศักดิ์ บุญญานุพงษ์, สุรีย์ บุญญานุพงษ์ และ สมศักดิ์ จันทะ, 2533 หน้า 5)

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมมีส่วนก่อให้เกิดผลกระทบในสังคมขึ้นหลายด้าน (ปรีชา เปี่ยมพงษ์สานต์, 2535, หน้า 30) กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงที่มาจากการพัฒนาในด้านต่างๆ ในสังคมว่าทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำระหว่างคนในชนบทและคนในเมือง สภาพแวดล้อมถูกทำลายไป การดำเนินชีวิตของคนในสังคมเมืองและชนบทเปลี่ยนแปลงไป นอกจากนี้การ

เปลี่ยนแปลงทางด้านอุตสาหกรรมทำให้มีโรงงานอุตสาหกรรมเกิดขึ้นมาเป็นจำนวนมาก โรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นมักมีทำเลที่ตั้งในเขตเมืองทั้งโดยตั้งใจและความจำเป็นบังคับ การที่คนในชุมชนบางส่วนสูญเสียที่ดินทำกินให้กับนายทุนทำให้ต้องอพยพจากถิ่นที่อาศัยเดิม นอกจากนี้ความจำเป็นที่ต้องการใช้แรงงานราคาถูกของบรรดาโรงงานอุตสาหกรรมส่งผลให้เกิดการเอารัดเอาเปรียบและกดขี่แรงงานสตรี ผู้สูงอายุและเด็ก

จากการเปลี่ยนแปลงสภาพดังกล่าวทำให้ผู้สูงอายุและเด็กจำนวนไม่น้อยมีวิถีชีวิตและความสัมพันธ์ระหว่างกันเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม จากที่เคยใช้ชีวิตเรียบง่ายสุขสบายอยู่กับลูกหลาน ผู้สูงอายุต้องรับภาระเลี้ยงดูเด็กในทุกๆ ด้าน ผู้สูงอายุและเด็กต้องมีการช่วยเหลือเกื้อกูลพึ่งพาอาศัยกันและกันมากขึ้นกว่าแต่ก่อน ลักษณะการใช้ชีวิตประจำวัน การใช้เวลา การปฏิสัมพันธ์ รวมไปถึงลักษณะการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสื่อสาร การถ่ายทอด ตลอดจนการกล่อมเกลாதงสังคมและวัฒนธรรม ก็มีรูปแบบและวิธีการที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเป็นอย่างมาก จากปรากฏการณ์ดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทราบถึงการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุกับเด็กในชุมชนภาคเหนือและสาเหตุที่ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุกับเด็กเปลี่ยนแปลงไปและหาแนวทางเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุกับเด็กในชุมชนภาคเหนือให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นในสังคมต่อไป

อย่างไรก็ตามในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการจะศึกษาเรื่องการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุกับเด็กในชุมชนภาคเหนือทั้งในอดีตและในปัจจุบัน แต่ในความเป็นจริงลักษณะครอบครัวในชุมชนในอดีตแตกต่างจากในปัจจุบัน เพราะในอดีตครอบครัวส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นครอบครัวขยาย ประกอบไปด้วยคนหลายรุ่นเช่น พ่อแม่ ปู่ย่าตายาย ลูกหลานและบุคคลอื่นๆ ในครอบครัวเดียวกัน แต่ในปัจจุบันครอบครัวลักษณะนี้ไม่มีแล้วหรือมีน้อยลง เพราะเกิดการเปลี่ยนแปลงในชุมชน และมีผลทำให้ครอบครัวเปลี่ยนแปลงไปด้วย ดังนั้นการศึกษาเรื่องนี้จึงไม่สามารถเปรียบเทียบลักษณะความสัมพันธ์อย่างเดียวกันทั้งในอดีตและในปัจจุบันได้ จึงจำเป็นต้องศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุกับเด็กในชุมชนในอดีตโดยศึกษาความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในครอบครัวขยายและเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุกับเด็กที่อยู่ด้วยกันตามลำพังเนื่องจากเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นใหม่ในชุมชนและมีแนวโน้มที่จะดำรงต่อไป อันเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงของบริบทชุมชน เศรษฐกิจและสังคม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุกับเด็กในชุมชนภาคเหนือ
2. เพื่อศึกษาสาเหตุที่ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุกับเด็กเปลี่ยนแปลงไป
3. เพื่อหาข้อเสนอแนะในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุกับเด็กในชุมชนภาคเหนือ

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่

บ้านสันทราย หมู่ที่ 6 ตำบลลวงเหนือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ เหตุผลในการเลือกพื้นที่ทำการศึกษาครั้งนี้มีดังนี้ คือ

1. จากการสังเกตเบื้องต้นพบว่าเป็นชุมชนที่มีผู้สูงอายุอยู่ร่วมกับเด็กมากพอสมควร
2. เป็นชุมชนชนเมืองที่ได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างสูง
3. มีบุคคลในวัยแรงงานไปใช้แรงงานนอกชุมชนกันมากและทอดทิ้งผู้สูงอายุกับเด็กไว้ตามลำพัง
4. เป็นชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์และยาเสพติด
5. เป็นชุมชนที่มีลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุกับเด็กเปลี่ยนแปลงไป

จากเดิม

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตเนื้อหาในการศึกษาได้ ดังนี้

2.1 ข้อมูลทั่วไปของชุมชน

- ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน
- สภาพทางกายภาพของชุมชน
- สภาพเศรษฐกิจ
- สภาพสังคม
- ระดับการศึกษาของคนในชุมชน
- ความสัมพันธ์ของบุคคล ครอบครัว และสังคม

- วัฒนธรรมประเพณีความเชื่อ
- กลุ่มองค์กรในชุมชน

2.2 ลักษณะการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุกับเด็ก

- ความรักความผูกพัน
- การพึ่งพาอาศัย การใช้เวลาในชีวิตประจำวัน
- การสื่อสาร การแลกเปลี่ยน การเรียนรู้
- การกล่อมเกลாதาสังคมและวัฒนธรรม

2.3 สาเหตุที่ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุกับเด็กเปลี่ยนแปลงไป

- การเคลื่อนย้ายแรงงาน เศรษฐกิจ
- การเปลี่ยนแปลงของชุมชน
- การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมประเพณี
- เอดส์
- ยาเสพติด
- การศึกษา

2.4 ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุกับเด็กในชุมชนภาคเหนือ

3. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ กลุ่มประชากรที่เป็นผู้สูงอายุและเด็กจำนวน 16 ครอบครัว ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านสันทราย หมู่ที่ 6 ตำบลหลวงเหนือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งได้สำรวจแล้วว่าผู้สูงอายุกับเด็กอยู่ด้วยกันตามลำพังตามที่กล่าวไว้ในนิยามศัพท์เฉพาะ ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้นำหมู่บ้าน กลุ่มแม่บ้าน ผู้สูงอายุ เด็กและเยาวชน พระครู ชาวบ้านทั่วไป และผู้รู้ต่าง ๆ

4. ขอบเขตด้านเวลา

ทำการศึกษาลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุกับเด็กในชุมชนภาคเหนือในอดีตเปรียบเทียบกับในปัจจุบัน โดยย้อนหลังไปประมาณ 50 ปี

นิยามศัพท์เฉพาะ

การเปลี่ยนแปลง หมายถึง ความแตกต่างของความสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุกับเด็ก เนื่องจากสาเหตุต่าง ๆ เช่น สังคมวัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงของชุมชน การเคลื่อนย้ายแรงงาน เศรษฐกิจ โรคภัยไข้เจ็บ และระบบการศึกษาโดยเปรียบเทียบระหว่างอดีตกับปัจจุบันซึ่งย้อนหลังจากปัจจุบันไป 50 ปี

ความสัมพันธ์ หมายถึง การพึ่งพาอาศัย การใช้เวลาในชีวิตประจำวัน การสื่อสาร การแลกเปลี่ยน การเรียนรู้ และการกล่อมเกลาทางสังคมและวัฒนธรรม

เด็ก หมายถึง ลูกหลานของผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่แรกเกิดถึงอายุ 14 ปี ที่อาศัยอยู่กับผู้สูงอายุ และมีความสัมพันธ์กัน

ผู้สูงอายุ หมายถึง บุคคลที่มีอายุระหว่าง 60 ปีขึ้นไป ซึ่งอาศัยอยู่ร่วมกับเด็กและมีความสัมพันธ์กันในด้านต่าง ๆ เช่น การพึ่งพาอาศัย การสื่อสาร การกล่อมเกลาและอื่น ๆ

ครอบครัว หมายถึง ครอบครัวในอดีตซึ่งเป็นครอบครัวขยาย แต่ในปัจจุบันเป็นครอบครัวเดี่ยวที่มีผู้สูงอายุกับเด็กอยู่ด้วยกันตามลำพัง เพราะพ่อแม่ไม่ได้อยู่ด้วยโดยสาเหตุการเสียชีวิต โรคภัยไข้เจ็บและอื่นๆ